

**Аналітичний звіт про моніторинг
освітньо-професійної програми «Початкова освіта»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
(жовтень-листопад 2023 року)**

Згідно до вимог розділу 6. Моніторинг, перегляд та оновлення освітньої програми Положення про освітні програми в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 30 березня 2023 р., протокол №3; введено в дію наказом ректора 05 травня 2023 р. №51-ОД), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (нова редакція) (затверджено вченою радою університету 31 березня 2022 р., протокол №4; введено в дію наказом ректора 01 квітня 2022 р. №39-ОД) та на виконання Плану роботи Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на I семестр 2023-2024 навчального року (затверджено вченою радою університету 30 серпня 2023 р., протокол №10; введено в дію наказом ректора 31 серпня 2023 р. №118-ОД), Плану роботи вченої ради Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на I семестр 2023-2024 навчального року (затверджено вченою радою університету 31 серпня 2023 р., протокол №10; введено в дію наказом ректора 31 серпня 2023 р. №118-ОД), Плану заходів з моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на I семестр 2023-2024 н. р. (затверджено ректором університету 04 вересня 2023 р.) та з метою аналізу якості освітньої програми, її компонентів, організації і забезпечення освітнього процесу, викладацького складу, рівня задоволення освітніх потреб здобувачів вищої освіти, задоволення роботодавців випускниками освітньої програми, оцінювання освітньої програми на відповідність критеріям забезпечення їх якості, визначення конкурентоздатності на ринку праці майбутніх фахівців за освітньою програмою керівниками груп забезпечення освітньо-професійних програм спеціальності 013 Початкова освіта та завідувачем кафедри теорії та методик початкової освіти організовано моніторинг якості ОПП Початкова освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти та проведено низку заходів із залученням стейкхолдерів:

Освітньо-професійну програму «Початкова освіта» другого магістерського рівня вищої освіти укладено робочою групою у складі доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри теорії та методик початкової освіти Наталії БАХМАТ(гарант), кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри теорії та методик початкової освіти Наталії ГУДИМИ, кандидата педагогічних наук, доцента, старшого викладача кафедри теорії та методик початкової освіти Ольги КОВАЛЬЧУК, здобувачки вищої освіти Іоанна ДМИТРАЩУК, керівника спільноти вчителів, модератора спільнот вчителів початкових класів КУ «Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради», вчителя вищої категорії,

вчителя початкових класів СЗОШ №15 Аліни Оксанюк.

Освітньо-професійну програму спеціальності 013 Початкова освіта укладено відповідно до професійного стандарту вчителя початкових класів, нормативно-правових актів МОН України та внутрішніх документів К-ПНУ вищої освіти.

Результати моніторингу за опитуванням здобувачів вищої освіти

В анкетуванні взяли участь 14 здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти за ОПП Початкова освіта.

На питання *«Чи були Ви ознайомлені зі змістом та особливостями засвоєння освітньої (освітньо-професійної) програми на початку Вашого навчання?»* усі респонденти відповіли «ТАК».

На питання *«Чи достатній, на Вашу думку, зміст переліку освітніх компонентів (навчальних дисциплін) освітньої (освітньо-професійної) програми для Вашої якісної професійної підготовки?»* усі респонденти відповіли «ТАК».

На питання *«Чи всі навчальні дисципліни, які Ви вивчаєте (вивчали), є необхідними для Вашої професійної діяльності?»* усі респонденти відповіли «ТАК».

На питання *«Які навчальні дисципліни необхідно включити до освітньої (освітньо-професійної) програми підготовки фахівців Вашої спеціальності?»* 2-є респондентів відповіли, що «ДОСТАТНЬО»,

1 здобувач запропонував ввести такі освітні компоненти, як: методика навчання мови, математики, природознавства, соціальних наук, а також педагогічна психологія, технології навчання та практика вчителя.

1 здобувач запропонувала ввести такі освітні компонент, як «Технології особистісно-професійного саморозвитку вчителя початкових класів», «Лідерський потенціал, академічна свобода та емоційний інтелект учителя початкових класів», Проектування інноваційного й адаптивного середовища в закладах освіти», «Інфо-медійна грамотність у початковій школі»..

1 здобувач запропонував ввести такий освітній компонент, як «Педагогічний менеджмент».

1 здобувач запропонував не вводити ніяких дисциплін («НІЯКІ»).

1 здобувач запропонував не вводити ніяких дисциплін («ЖОДНИХ»).

1 здобувач відповів, що «ПІДХОДЯТЬ ВСІ ДИСЦИПЛІНИ, ЩО ВИВЧАЄМО».

2 здобувач відповіли «НЕ ЗНАЮ».

1 здобувач запропонував включити дисципліни «УСІ ТІ, ЯКІ МИ ВИВЧАЄМО».

Двоє здобувачів не відповіли на запитання анкети.

На питання *«Чи реалізували Ви право на вибір навчальних дисциплін з каталогу упродовж терміну Вашого навчання за освітньою (освітньо-професійною) програмою?»* здобувачі відповіли «ТАК».

На питання *«Чи достатньо виділено часу на Вашу практичну підготовку в освітній (освітньо-професійній) програмі?»* усі здобувачі відповіли «ТАК».

На питання анкети *«Чи вдалося Вам реалізувати свої фахові вподобання та здібності під час опанування навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/освітньо-наукової) програми?»*, *«На Вашу думку, чи правильно структурно та логічно побудований освітній процес за навчальним планом освітньої (освітньо-професійної/ освітньо-наукової) програми, за якою Ви навчаєтесь?»*, *«Чи виконували Ви завдання самостійної роботи з навчальних дисциплін навчального плану освітньої (освітньо-професійної/ освітньо-наукової) програми?»*, *«Упродовж навчання за освітньою програмою чи повідомляли Вам викладачі інформацію про можливості її опанування в умовах внутрішньої/ міжнародної академічної мобільності?»*, *«Чи завжди у Вас була можливість консультиватись із викладачами з навчальних дисциплін навчального плану Вашої освітньої (освітньо-професійної/ освітньо-наукової) програми?»*, *«Чи надавали Вам викладачі рекомендації для виконання самостійної роботи з навчальних дисциплін щодо необхідної літератури, електронних джерел та інформацію про використання платформи MOODLE?»* усі здобувачі відповіли «ТАК».

На питання анкети *«Чи використовують викладачі в освітньому процесі мультимедійні засоби під час проведення різних видів навчальних занять?»* 13 здобувачів відповіли «ТАК», 1 – «НІ».

На питання анкети *«Ваша загальна оцінка якості змісту та рівня викладання навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/ освітньо-наукової) програми на факультеті/ навчально-науковому інституті?»* 5 респондентів відповіли «ДОБРЕ», 9 – «ВІДМІННО».

На питання анкети *«Ваша загальна оцінка якості навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу з навчальних дисциплін освітньої (освітньо-професійної/ освітньо-наукової) програми, за якою Ви навчаєтесь?»* 5 респондентів відповіли «ДОБРЕ», 9 – «ВІДМІННО».

На питання анкети *«Ваші пропозиції»* 1 здобувач відповів «ЖОДНИХ», 6 здобувач відповів «НЕМАЄ», 3 – «ПРОПОЗИЦІЇ ВІДСУТНІ», 2 – «ВСЕ ВЛАШТОВУЄ», двоє респондентів не дали відповіді.

Результати моніторингу під час обговорення ОПІ зі стейкхолдерами

– 13 жовтня 2023 року в межах щорічного моніторингу освітніх програм відбулася зустріч зі здобувачами 1 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Початкова освіта» денної форми здобуття вищої освіти. Під час обговорення кожний здобувач спеціальності отримав змогу висловити свою думку щодо мети, унікальності, профільної сфери освітньої програми, конкретизувати свої зауваження та пропозиції щодо компонентів освітньої програми Початкова освіта, які є основою формування їхньої фахової компетентності й отримання результатів навчання за освітньо-професійною програмою Початкова освіта.

– 19 жовтня 2023 року відбулася зустріч на базі кафедри теорії та методик початкової освіти К-ПНУ із Аллою ОЛЕНИЧ, тренеркою The LEGO Foundation, експерткою державної служби якості освіти, із науково-педагогічними працівниками кафедри теорії та методик початкової освіти, які впроваджують

вибірковий освітній компонент «Діяльнісний підхід у початковій школі» для здобувачів 2 курсу денної та заочної форм здобуття освіти К-ПНУ у межах співпраці із Міністерством освіти і науки України та The LEGO Foundation (URL: <https://kmd.kpnu.edu.ua/2023/11/16/diialnisnyi-pidkhid-u-spivpratsi/>).

У межах обговорення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти Алла ОЛЕНИЧ запропонувала ввести освітній компонент «Діяльнісний підхід у початковій школі» до компонент професійної підготовки, який буде забезпечувати рівневу підготовку здобувачів.

– 09 листопада 2023 року відбулася онлайн-зустріч із роботодавцями, представниками Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради, освітніх програм Початкова освіта першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти в межах проведення моніторингу освітніх програм і реалізації освітньої діяльності за ними.

Наталія БАХМАТ, гарант освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, окреслила основні структурні компоненти освітньо-професійної освіти (зміст, програмні компетентності і результати навчання), що відповідає нормативно-правовими документами, зокрема професійному стандарту вчителя початкових класів і концепції розвитку педагогічної освіти. Роботодавці наголосили на необхідності забезпечення наступності у підготовці майбутніх учителів початкової школи на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) ступенях вищої освіти, забезпеченні практичної спрямованості освітньої діяльності та використання цифрових технологій навчання з метою розвитку професійних компетентностей майбутніх учителів початкових класів.

– 10 листопада 2023 року завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти, гарант освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти Наталія БАХМАТ і доцент кафедри, гарант освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Наталія ГУДИМА на базі Управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради та Центру професійного розвитку педагогічних працівників Кам'янець-Подільської міської ради здійснили моніторинг освітніх програм, зокрема проаналізували змістове наповнення освітніх програм, презентували навчально-методичне забезпечення освітніх компонент, а також окреслили можливості працевлаштування майбутніх учителів початкових класів. В обговоренні взяли участь Євгенія КАЛИНЮК, начальник відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Таїсія ШЕВЕЛЕНКО, головний спеціаліст відділу дошкільної та інклюзивної освіти, Лариса ІЛЬНИЦЬКА, директор Кам'янець-Подільського Інклюзивно-ресурсного центру, Аліна ОКСАНЮК і Людмила ОСАДЧУК, консультанти КУ ЦПРПП Кам'янець-Подільської міської ради. Дякуємо роботодавцям, фахівцям у галузі початкової освіти за конкретні рекомендації в підготовці конкурентоздатного педагога на ринку праці (URL: <https://kmd.kpnu.edu.ua/2023/11/16/monitorynh-osvitnikh-prohram-z-pratsedavtsiamy/>).

– 13 листопада 2023 року в онлайн-форматі було здійснено моніторинг освітніх програм зі стейкхолдерами кафедри теорії та методик початкової освіти К-ПНУ. У заході взяли участь представники Центру професійного розвитку педагогічних працівників Дунаєвецької міської ради (директор центру – Галина ДАВИДЕНКО та консультанти – Наталія ДАРМОГРАЙ, Ірина ШЕНДЕРУК, Наталія ЧУМАК), робоча група освітньої програми «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у складі здобувачки вищої освіти Вікторії ПИЛИПЧУК, науково-педагогічних працівників – Наталії БАХМАТ, Наталії МЄЛЄКЄСЦЕВОЇ та Людмили МОСКОВЧУК, представника роботодавців – Наталії ДАРМОГРАЙ, а також робоча група освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти у складі здобувачки вищої освіти Іоанни ДМИТРАЦУК, науково-педагогічних працівників – Наталії ГУДИМИ та Ольги КОВАЛЬЧУК. Під час моніторингу окреслили важливі складники в підготовці педагога в умовах цифровізації освіти, практичній підготовці вчителя. Обговорили зміст освітніх компонент професійної підготовки, а також змістове наповнення вибіркового навчальних дисциплін.

Запропонували й надалі організовувати роботу методичних семінарів із залученням учителів початкових класів Дунаєвеччини. Такі заходи сприяють практичній підготовці майбутніх учителів початкових класів. Роботодавці, фахівці у галузі початкової освіти, професіонали-практики висловили задоволення в успішній і якісній підготовці конкурентоздатного вчителя початкових класів на ринку праці (URL: <https://kmd.kpnu.edu.ua/2023/11/16/steikkholdery-pro-osvitno-profesiini-prohramy/>).

30 жовтня 2023 року обговорення освітньо-професійної програми відбулося на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти (протокол № 12). обговорили результати моніторингу освітньо-професійної програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. За підсумками прийматимуться конструктивні рішення щодо внесення змін до змісту та структури ОПП з метою вдосконалення.

Усі зацікавлені особи (стейкхолдери) в підготовці висококваліфікованих учителів початкових класів зазначили, що освітньо-професійна програма відповідає нормативній базі, вимогам до структури та наповнення; освітні компоненти відповідають професійному стандарту вчителя початкових класів.

Ухвалили і надалі запрошувати читати практичні заняття з фахових методик освітніх галузей на рівні першого (бакалаврського) та другого (магістерського) учителя початкових класів ЗЗСО на основі зовнішнього сумісництва.

Результати проведеного моніторингу засвідчили, що освітньо-професійна програма «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти отримала схвальні відгуки і позитивну оцінку зацікавлених осіб (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, роботодавці, випускники, фахівці в галузі, професіонали-практики та ін.). Окреслені побажання й рекомендації обговоряться на засіданні робочої групи, розширеному засіданні кафедри із залученням стейкхолдерів і будуть враховуватися в процесі перегляду,

оновлення освітньо-професійної програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

За результатами проведеного моніторингу ОПП вважаємо за доцільне:

1. Продовжувати налагодження співпраці з усіма стейкхолдерами з метою реалізації якісного освітнього процесу за ОПП.

2. Продовжувати працювати над якісним навчально-методичним забезпеченням освітніх компонентів за ОПП.

3. Збільшити можливості внутрішньої академічної мобільності здобувачів вищої освіти згідно з угодами кафедри (університету) з українськими університетами-партнерами.

4. Запрошувати і надалі читати практичні заняття з фахових методик освітніх галузей учителя початкових класів ЗЗСО на основі зовнішнього сумісництва.

5. Розширити каталог вибіркових дисциплін запропонованими освітніми компонентами.

6. Увести до освітніх компонент теми, пов'язані із формуванням національно-патріотичного виховання молодших школярів, вертикальною та горизонтальною інтеграцією, інструментарієм інтеграції, введенням методу дослідження на кожному освітньому компоненті, що поглиблює методики навчання освітніх галузей початкової освіти, із взаємодією між педагогом і батьками щодо формуального оцінювання.

7. Посилити публікаційну активність науково-педагогічних працівників за освітніми компонентами ОПП.

Звіт заслухано й обговорено на розширеному засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти 15 листопада 2023 року (протокол № 13), раді з науково-методичної роботи і забезпечення вищої освіти педагогічного факультету (15 листопада 2023 року, протокол № 10) та вчентій раді педагогічного факультету (16 листопада 2023 року, протокол № 11).

Гарант освітньо-професійної
програми «Початкова освіта»

Наталія БАХМАТ

Завідувач кафедри
теорії та методик початкової освіти

Наталія БАХМАТ